

Doniyor kitobi — bir yuz ellik birinchi

Ma'badning ramziyligi: Ilohiy va insoniy bog'liqlik sirlarining ochilishi

Jeff Pippenger

2024-03-22

Ikki tayoq bir-biriga qo'shib, bitta ma'badga aylanadi. Qirq olti ma'badning ramzi bo'lib, shimoliy shohlikning asirga olinishi bilan janubiy shohlikning asirga olinishi orasini aynan qirq olti yil ajratib turadi. Muqaddas joy va lashkarning oyoq osti qilinishi oxirzamon paytida, 1798-yilda, nihoyasiga yetganda, aynan qirq olti yil bu ikki tayoqni bir ma'badga birlashtiradi. Miloddan avvalgi 723-yildan miloddan avvalgi 677-yilgacha ma'bad yiqitib tashlangan va oyoq osti qilingan edi. 1798-yilda oyoq osti qilinishi tugadi va 1844-yilga kelib, bir ma'bad tiklangan edi. O'sha yerda ular bitta xalq bo'lishlari, bitta shohga ega bo'lishlari va abadiyat davomida gunoh qilishdan to'xtashlari kerak edi. Reja shunday edi, ammo 1863-yildagi isyon bu rejani 2001-yilgacha orqaga surdi.

Pavlus jamoatni tana, Masihni esa bosh deb ta'riflaydi va Pavlus tanani tana timsoli sifatida qo'llaydi. Pavlus uchun "tana" va "jism" bir-birining o'rnida ishlatiladigan atamalardir.

Chunki agar siz tanaga ko'ra yashasangiz, o'lasizlar; ammo agar Ruh orqali tananing ishlarini o'ldirsangiz, yashaysizlar. Rimliklarga 8:13.

Inson ma'badining tuzilishi Xudoning ma'badi tuzilishiga asoslangan. Cherkov bo'lgan tana, alohida bir insonning ma'badida jasadga muvofiq keladi. Insonning ma'badida aql boshdir, tana esa jasaddir.

Chunki biz Uning tanasining a'zolarimiz, Uning etidan va Uning suyaklaridandirmiz. Shu sababli erkak ota-onasini tark etib, o'z xotiniga yopishadi, va ikkovlari bir badan bo'ladi. Bu buyuk sirdir; ammo men Masih va jamoat haqida so'zlamodaman. Efesliklarga 5:30–32.

Yuhanno o'lchashi kerak bo'lgan ma'bad, yettinchi farishtaning sadosi Xudoning sirini nihoyasiga yetkazish ishining boshlanishini bildirgan paytda, Xudoning ma'badi edi; biroq insonning ma'badi Xudoning ma'badi timsolida yaratilgan edi. Ular o'zaro almashinadigan ramzlardir. Muso yer yuzidagi chodirni barpo etishda foydalanishi kerak bo'lgan namunani ko'rsatib berilganida, tog'da qirq olti kun bo'lgan edi. Bu namuna samoviy ma'baddan olingan edi.

Masih samoviy ma'bad bo'lib, tanada zohir qilindi, va U inson ma'badining namunasini ifodalaydi, chunki insonlar Uning suratida yaratilganlar. Shu sababli, inson ma'badining namunasi qirq olti xromosoma bilan ifodalanadi.

Ma'badlar bashoratli ma'noda o'zaro almashuvchandir. Shunday qilib, Yuhannoga o'lchash buyurilgan ma'bad hovlisiz, faqat ikki bo'lmadan iborat edi. Birinchi bo'lma insoniy ma'badni — jamoatni (kelinni), millatni, tanani, ya'ni basharni anglatadi. Ikkinchi bo'lma esa ilohiy ma'badni — kuyovni, shohni, boshni, ya'ni aqlni anglatadi. Oxirgi kunlarda yuz qirq to'rt ming kishi uchun bajo keltiriladigan abadiy ahdning va'dasi Hizqiyolning o'ttiz yettinchi bobidagi ikki tayoq orqali

tasvirlab berilgan. U Yuhanning ikki bo‘lmadan iborat ma’badi orqali ham tasvirlab berilgan. U Pavlusning imonidagi Masih siriga, ya’ni ulug‘vorlik umidiga doir aniq ta’riflari orqali ham tasvirlab berilgan.

Bir yuz qirq to‘rt mingni muhrlash ishi — Ilohiyatni insoniyat bilan doimiy ravishda birlashtirish ishidir. Bu ish Yettinchi Karnayning sadosi yangrayotgan davrda amalga oshiriladi. Bu birikma Muqaddas Yozuvlarda turli yo‘llar bilan, satr ustiga satr tarzida tasvirlangan. Oqlanish va muqaddaslanish ishi ushbu ishning ilohiyotchilikka oid atamalaridir. Oqlanish — Masihning bizning O‘rinbosarimiz sifatidagi ishidir, muqaddaslanish ishi esa — Masihning bizning Namunamiz sifatidagi ishidir. Oqlanish osmon uchun bo‘lgan huquqimizni, muqaddaslanish esa osmon uchun bo‘lgan munosibligimizni ifodalaydi. Bu ishlarning har ikkalasi ham imonliga Muqaddas Ruhning hozirligi orqali yetkaziladi. Bu ish abadiy ahdga qabul qilinganlarning qalblari va onglariga Xudoning qonunini yozish sifatida tasvirlangan.

“Mind” ma’bad ichidagi bosh joylashgan xonani ifodalaydi. Mind deb, quyi tabiat bo‘lgan tana tabiatidan farqli o‘laroq, oliy tabiat ataladigan narsa nazarda tutiladi. Mind bizning fikrlarimiz orqali, tana esa his-tuyg‘ularimiz orqali ifodalanadi.

“Ko‘plar behuda qayg‘uni boshdan kechiradilar. Ular o‘z fikrlarini Isodan chetga olib, ularni haddan tashqari o‘zlariga qaratadilar. Ular kichik qiyinchiliklarni kattalashtiradilar va tushkunlik soluvchi gaplarni aytadilar. Ular Xudoning taqdiri inoyatlari ustidan behuda nolib-shikoyat qilishdek ulkan gunohda aybdordirlar. Bizda bor bo‘lgan hamma narsa va o‘zimizning butun mavjudligimiz uchun Xudodan qarzdormiz. U bizga ma’lum darajada O‘zida mavjud bo‘lganlariga o‘xshash quvvatlar bergan; va biz bu quvvatlarni o‘zimizni mamnun qilish va ulug‘lash uchun emas, balki Uni ulug‘lash uchun astoydil rivojlantirishimiz lozim.

“Biz ongimizni Xudoga bo‘lgan sadoqatdan og‘dirishga yo‘l qo‘ymasligimiz kerak. Masih orqali biz baxtli bo‘lishimiz mumkin va shunday bo‘lishimiz ham lozim, hamda o‘zini tuta bilish odatlarini egallashimiz kerak. Hatto fikrlar ham Xudoning irodasiga bo‘ysundirilishi, tuyg‘ular esa aql va dinning nazorati ostiga olinishi lozim. Bizga tasavvurimiz hech qanday cheklov va intizomga doir sa’y-harakatlarsiz, jilovsiz ravishda o‘z holicha kezib yurishi uchun berilmagan. Agar fikrlar noto‘g‘ri bo‘lsa, tuyg‘ular ham noto‘g‘ri bo‘ladi; fikrlar va tuyg‘ular birlashib axloqiy xarakterni tashkil etadi. Agar biz, masihiylar sifatida, o‘z fikrlarimiz va tuyg‘ularimizni tiyib turishga majbur emasmiz, deb qaror qilsak, yovuz farishtalarning ta’siri ostiga tushamiz va ularning huzuri hamda nazoratini o‘zimizga chorlaymiz. Agar biz taassurotlarimizga yon bersak va fikrlarimizning shubha, gumon va nolish yo‘liga oqib ketishiga yo‘l qo‘ysak, baxtsiz bo‘lamiz va hayotimiz muvaffaqiyatsiz bo‘lib chiqadi.” Review and Herald, April 21, 1885.

Fikrlar va his-tuyg‘ular birlashib, axloqiy xarakterni tashkil etadi. Bizning xarakterimiz quyi va oliy tabiatdan iboratdir; aql oliy tabiatdir, va agar aqlning fikrlari muqaddas qilinsa, his-tuyg‘ularimiz ham muqaddas qilinadi. Buning sababi shundaki, aql insoniyligimizni tashkil etuvchi bu ikki tabiat ichida oliy boshqaruvchi tabiatdir. Vujudimizning bir qismi sifatida mo‘ljallangan “quvvatlar” “ma’lum darajada” Masih “ega bo‘lgan” quvvatlarga “o‘xshashdir”,

chunki biz Uning suratida yaratilganmiz va biz o'sha "quvvatlar"ni "rivojlantirish uchun sidqidildan mehnat qilishimiz kerak."

Insonning oliy tabiati, ya'ni aqli tarkibiga kiradigan qobiliyatlar hukm chiqarish, xotira, vijdon va ayniqsa iroda hisoblanadi.

«Ko'plar: "Qanday qilib o'zimni Xudoga topshiraman?" deb so'ramoqdalar. Siz o'zingizni Unga berishni istaysiz, ammo siz axloqiy quvvatda zaif, shubhaga qullikdasiz va gunohli hayotingiz odatlari tomonidan boshqarilasiz. Sizning va'dalaringiz va qarorlaringiz qumdan eshilgan arqonlarga o'xshaydi. Siz o'z fikrlaringizni, mayllaringizni, his-tuyg'ularingizni boshqara olmaysiz. Buzilgan va'dalaringiz va yo'qqa chiqqan ahdlaringiz haqidagi bilim sizning o'z samimiyligingizga bo'lgan ishonchingizni susaytiradi va Xudo sizni qabul qila olmaydi, degan tuyg'uni uyg'otadi; ammo siz noumid bo'lishingiz shart emas. Siz tushunishingiz kerak bo'lgan narsa — irodaning haqiqiy kuchidir. Bu inson tabiatidagi boshqaruvchi quvvat, qaror qilish yoki tanlash quvvatidir. Hamma narsa irodaning to'g'ri amal qilishiga bog'liq. Tanlash qudratini Xudo insonlarga bergan; uni ishga solish o'zlarining qo'lidadir. Siz qalbingizni o'zgartira olmaysiz, o'zingizdan turib uning mehrini Xudoga bera olmaysiz; ammo siz Unga xizmat qilishni tanlashingiz mumkin. Siz Unga o'z irodangizni berishingiz mumkin; shunda U sizda O'zining ezgu irodasiga muvofiq xohlashni ham, amalga oshirishni ham hosil qiladi. Shunday qilib butun tabiatigingiz Masih Ruhining nazorati ostiga keltiriladi; sizning his-tuyg'ularingiz Unga qaratiladi, fikrlaringiz esa U bilan uyg'un bo'ladi.»

"Yaxshilik va muqaddaslikka bo'lgan intilishlar ma'lum darajagacha to'g'ridir; ammo agar siz shu yerda to'xtab qolsangiz, ular hech qanday foyda bermaydi. Ko'plar Masihiy bo'lishga umid qilib va buni orzu qilib yurgan holda halok bo'ladilar. Ular o'z irodalarini Xudoga bo'ysundirish darajasiga yetmaydilar. Ular hozirning o'zida Masihiy bo'lishni tanlamaydilar.

"Irodani to'g'ri ishga solish orqali hayotingizda butunlay o'zgarish yuz berishi mumkin. O'z irodangizni Masihga topshirib, siz barcha boshliqlar va hokimiyatlardan ustun bo'lgan qudrat bilan ittifoq tuzasiz. Sizni sobit tutib turadigan kuchni yuqoridan olasiz, va shu tariqa Xudoga doimiy ravishda taslim bo'lish orqali yangi hayot bilan, ya'ni imon hayoti bilan yashashga qodir bo'lasiz." Masih sari qadamlar, 47, 48.

Irodaning qudrati inson tabiatidagi "boshqaruvchi qudrat"dir, va bu boshqaruvchi insoniy ma'badning "barcha hukmronliklar va hokimiyatlardan yuqori bo'lgan qudrat bilan" ittifoqdagi bo'linmasida joylashgandir. Insoniy ma'badda Ilohiylik bilan insoniyatning birlashuvi sodir bo'ladigan joy — jonning qal'asidir. Har bir insonning o'z qal'asi bor, va u yo Masih tomonidan egallangandir, yo Masihning ashaddiy dushmani tomonidan.

"Masih jon qal'asini egallab olganida, insoniy vosita U bilan bir bo'ladi. Masih bilan bir bo'lgan, o'z birligini saqlagan, Uni yurakda taxtga o'tqazgan va Uning amrlariga itoat etgan kishi yovuzning tuzoqlaridan omonda bo'ladi. Masih bilan birlashgan holda, u Masihning inoyatlarini o'ziga jamlaydi va jonlarni Unga yutib olish ishida kuchni, samaradorlikni va qudratni Rabbiyga bag'ishlaydi. Najotkor bilan hamkorlik qilish orqali u Xudo ishlaydigan vositaga aylanadi. Shunda shayton kelib, jonni egallashga urinayotganida, Masih uni qurollangan kuchlidan ham kuchliroq qilganini topadi." Review and Herald, December 12,

1899.

Ruhning qal'asi insonning yuragi va ongidir. Yangi ahdning va'dasi imonli uchun uchta asosiy va'dani ko'rsatadi. Unga yashashi uchun bir yurt va'da qilingan; xuddi Adan bog'i Odam Ato va Momo Havo uchun bo'lganidek, bu esa o'z navbatida U qadimgi Isroil bilan tuzgan ahd uchun va'da qilingan yurtni ifodalagan, bu esa o'z navbatida ruhiy Isroil uchun ruhiy ulug'vor yurtni ifodalagan; va bu uchulasi ham, satr ustiga satr, U qanday yenggan bo'lsa, shunday yengadiganlar uchun yangidan yaratilgan yer haqidagi va'daga guvohlik beradi.

Odam Ato va Momo Havo gunoh qilganlarida, ular Adan bog'idan "yetti zamon"ga "tarqatib yuborildilar", va yetti ming yillikdan keyingina yer yangidan yangi qilinadi hamda Adan bog'i tiklanadi. Qadimgi Isroilning "yetti zamon"ga tarqatib yuborilishi Odam Ato va Momo Havoning tarqatib yuborilishi bilan timsollashtirilgan edi. Ahd istiqomat qilinadigan bir yurtni va'da qiladi, va bu Adanning qayta tiklanishi haqidagi va'da edi. Muqaddas maskan va lashkarning oyoq osti qilinishi Odam Atoning gunohi bilan boshlangan inson oilasi ichidagi gunohning tobora kuchayib boruvchi avj olishini ifodalaydi.

Ahdning qolgan ikki va'dasi shundan iboratki, sodiqlar yangi tana va yangi ongni, ya'ni Masihning ongini qabul qiladilar. Tana — bu bashar, quyi tabiat bo'lib, Masihga nisbatan u jamoatdir. Ong esa oliy tabiatdir; u Sister White "qal'aning qo'rg'oni" deb ta'riflagan narsadir. Pavlus aniq o'rgatadiki, biz xushxabarning talablarini qabul qilgan, oqlangan onimizda Masihning ongini qabul qilamiz. U yana shuni ham o'rgatadiki, biz yangi va ulug'langan tanani Ikkinchi Kelishgacha qabul qilmaymiz.

Mana, men sizlarga bir sirni bildiraman: hammamiz ham uxlamaymiz, ammo hammamiz o'zgaramiz, bir lahzada, ko'z yumib ochguncha, oxirgi karnay chalinganda; chunki karnay chalinadi, o'liklar esa buzilmas holda tiriltiriladi, va biz o'zgaramiz. Zero bu chiriydigan tabiat buzilmaslikni kiyishi kerak, va bu o'ladigan tabiat o'lmaslikni kiyishi kerak. Bas, bu chiriydigan tabiat buzilmaslikni kiyganda va bu o'ladigan tabiat o'lmaslikni kiyganda, yozilgan ushbu so'z bajo bo'ladi: O'lim g'alaba ichida yutib yuborildi. Ey o'lim, sening nayzang qani? Ey qabr, sening g'alabang qani? O'limning nayzasi gunohdir; gunohning kuchi esa qonundir. 1 Korinfliklarga 15:51–56.

Yuhanno aytishicha, bunday xato ta'limotlarga ishonuvchilarni Masihga qarshi deb belgilovchi bir ta'limot shuni da'vo qiladiki, Masih Odamning gunohidan boshlab insoniyatga ta'sir eta boshlagan gunohning oqibatlariga bo'ysunuvchi tanani hech qachon qabul qilmagan.

Va Iso Masihning badanda kelganini e'tirof etmaydigan har qanday ruh Xudodan emasdir; va bu sizlar kelishi haqida eshitgan Dajjolning ruhidir; u esa hozirdanoq dunyoda allaqachon bordir. 1 Yuhanno 4:3.

"Beg'ubor Homiladorlik"ni o'rgatuvchi Bobilning (masihga qarshi kuchning) sharobi shuni da'vo qiladiki, Iso tug'ilishi ilohiylikning (Muqaddas Ruhning) homilador qilishi hamda komil insoniyat (Maryam) asosiga qurilishi uchun, Maryam gunohdan avval Odam Ato va Momo Havo qanday mukammal bo'lgan bo'lsalar, xuddi shunday mukammal qilingan. Beg'ubor Homiladorlik haqidagi soxta ta'limot Iso Maryamning bachadonida qachon homila bo'lib paydo bo'lganini

emas, balki Maryam Odam Ato va Momo Havoning mukammalligi bilan qanday homilador qilinganini nazarda tutadi. Masih insonni qutqarish uchun kelganida O‘z zimmasiga olgan tana gunohsiz tana bo‘lgan, unda nasliy merosning ta’sirlari bo‘lmagan, deb ta’kidlash masihga qarshi ta’limotdir.

Chunki dunyoga ko‘p aldoqchilar kirib kelganki, ular Iso Masihning badanda kelganini tan olmaydilar. Bunday odam aldoqchi va Dajjoldir. 2 Yuhanno 1:7.

Masih tirilganida, ilhom Uning o‘shanda ulug‘langan tanaga ega bo‘lganini ehtiyotkorlik bilan ta’kidlaydi. Uning tirilishi Ikkinchi Kelishda solihlarning tirilishini ifoda etgan edi, va yangi tana haqidagi ahd va’dasini biz aynan o‘sha yerda qabul qilamiz.

“Masihning O‘z Otasining taxtiga ko‘tariladigan vaqti yetib kelgan edi. Ilohiy G‘olib sifatida U g‘alaba o‘ljalari bilan samoviy saroylarga qaytish arafasida edi. O‘limidan oldin U Otasiga: ‘Sen Menga qilish uchun bergan ishni Men tamom qildim’, deb aytgan edi. Yuhanno 17:4. Tirilganidan keyin U yer yuzida bir muddat qoldi, toki shogirdlari U bilan Uning tirilgan va ulug‘langan tanasida yaqindan tanishib olsinlar. Endi esa ayriliq vaqti kelgan edi. U O‘zining tirik Najotkor ekanini tasdiqlagan edi. Endi shogirdlari Uni qabr bilan bog‘lamasliklari kerak edi. Ular U haqida samoviy koinot oldida ulug‘langan Zot sifatida o‘ylashlari mumkin edi.” Iso Hayoti, 829.

Yashash uchun berilgan yer haqidagi ahd va’dasi, Adan qayta tiklanib, birinchi Odamning insoniyatining sohib yuborilishi bo‘lgan “yetti vaqt” (yetti ming yil) yakuniga yetganda, yangilangan yerda amalga oshadi. Yangi va ulug‘langan tana haqidagi ahd va’dasi esa Ikkinchi Kelishda, ko‘z ochib yumguncha beriladi.

“Baytlahm haqidagi hikoya tuganmas mavzudir. Unda ‘Xudoning donoligi va bilimining boyliklari naqadar terandir’ yashiringandir. Rimliklarga 11:33. Najotkorning osmon taxtini oxurga, Unga sajda qiluvchi farishtalar hamrohligini esa og‘ilxonadagi hayvonlarga almashtirgan qurbonligidan hayratga tushamiz. Insoniy mag‘rurlik va o‘ziga kifoyalik Uning huzurida fosh bo‘lib qoladi. Shunga qaramay, bu Uning ajoyib darajadagi pastga tushishining faqat boshlanishi edi. Hatto Odam Ato Edenda o‘z begunohligida turgan paytda ham, Xudoning O‘g‘li inson tabiatini qabul qilishi deyarli cheksiz bir tahqirlanish bo‘lur edi. Ammo Iso insoniyat gunoh ta’sirida to‘rt ming yil davomida zaiflashgan bir paytda insoniy tabiatni qabul qildi. Odam Atoning har bir farzandi singari, U ham nasliy qonunning buyuk qonuni amalining natijalarini qabul qildi. Bu natijalar nimalardan iborat bo‘lganini Uning yerdagi ajdodlari tarixida ko‘rish mumkin. U shunday nasliy meros bilan bizning qayg‘ularimiz va vasvasalarimizga sherik bo‘lish hamda bizga gunohsiz hayotning namunasini berish uchun keldi.” “Asrlar Tilagi”, 48.

Inson xushxabarning talablariga javob berganda, u aynan o‘sha zahoti yangi aqlni, ya’ni Masihning aqlini qabul qiladi; biroq tana, yoki Pavlus uni ataganidek, jism, Ikkinchi Kelishda o‘zgartiriladi. Hissiyotlardan iborat bo‘lgan quyi tabiat tavba va imonga kelishda yo‘q qilinmaydi. Axloqiy xarakterning bir qismi bo‘lgan o‘sha hissiyotlar Ikkinchi Kelishgacha saqlanib qoladi. Bu hissiyotlar gormonal tizim bilan bog‘liq bo‘lgan emotsional tizimni ifodalaydi. Ular asab tizimi bilan bog‘liq bo‘lgan sezgilarni ifodalaydi. Insonning hissiyotlar deb qaraladigan quyi tabiatining

barcha unsurlari ikki asosiy toifaga bo'linadi. Hissiyotlarning bir turi ajdodlarimizdan meros bo'lib o'tgan moyilliklardir, hissiyotlarning boshqa turlari esa o'z tanlovlarimiz orqali rivojlantirgan orttirilgan moyilliklardir.

Ba'zi irsiy moyilliklar shunchaki inson tabiatining bir qismidir, irsiy moyilliklarning ayrim turlari esa yovuzlik qilishga qaratilgandir. Tarbiyalangan hissiyot turlari o'z tanlovlarimiz bilan shakllantiradigan narsalardir, irsiy moyilliklar esa "irsiyatning buyuk qonuni" orqali uzatiladi.

Iso "insoniyatni qabul qildi, qachonki bu irq gunohning to'rt ming yilligi tufayli zaiflashgan bo'lsa. U, Odamning har bir farzandi kabi, irsiyatning buyuk qonuni amalining natijalarini qabul qildi. Bu natijalar nimalardan iborat bo'lganini Uning yerdagi ajdodlari tarixida ko'rish mumkin. U ana shunday irsiyat bilan qayg'ularimiz va vasvasalarimizga sherik bo'lish hamda bizga gunohsiz hayotning namunasini berish uchun keldi." Irsiyatning buyuk qonuni to'rt ming yil davom etgan amalining natijalari bilan birga, Iso O'z irodasini ishga solish orqali o'sha moyilliklarni doimo bo'ysundirib turdi va U biror marta ham qandaydir gunohkor tuyg'ularni rivojlantirishda ishtirok etmadi.

Agar Iso gunoh qilishlaridan oldingi Odam Ato va Momo Havo timsolida ifodalanganidek inson tanasini, ammo to'rt ming yillik tubanlashuv davomida yuz bergan insoniyatning zaiflashuvi oqibatlarini qabul qilmasdan qabul qilganida edi, u holda U Xudoning har bir farzandi qanday qilib g'alaba qozonishi mumkinligiga doir Namuna taqdim etmagan bo'lur edi.

Biz bu tadqiqotni keyingi maqolada davom ettiramiz.

"Ko'pchilik Masih bilan Shayton o'rtasidagi bu kurash o'z hayotlariga alohida daxli yo'q, deb qaraydi; va ular uchun u kam qiziqish uyg'otadi. Ammo bu nizoning takrori har bir inson qalbi doirasida yuz beradi. Hech kim yovuzlik saflarini tark etib, Xudoning xizmatiga o'tmasdan turib, Shaytonning hujumlariga duch kelmaydi. Masih qarshilik ko'rsatgan vasvasalar shunday vasvasalar ediki, biz ularni yengib o'tishni shu qadar qiyin deb bilamiz. Ular Unga, Uning fe'l-atvori biznikidan qanchalik ustun bo'lsa, shunchalik ortiq darajada bosim bilan taqdim etildi. Butun dunyo gunohlarining dahshatli yuki Uning ustida turgan holda, Masih ishtaha borasidagi, dunyoga muhabbat borasidagi va haddan oshishga olib boradigan shuhratparastlik borasidagi sinovga bardosh berdi. Bular Odam Ato bilan Momo Havoni yenggan va bizni ham shu qadar oson yengib qo'yadigan vasvasalar edi.

"Shayton Odamning gunohini Xudoning qonuni adolatsiz ekanining va unga itoat etib bo'lmasligining isboti sifatida ko'rsatgan edi. Masih bizning insoniy tabiatimizda Odamning muvaffaqiyatsizligini qutqarishi kerak edi. Ammo Odam vasvasachi tomonidan hujumga uchraganida, gunohning oqibatlaridan birortasi ham uning ustida yo'q edi. U komil insonlik qudratida turar, aql va badanining to'la tetikligiga ega edi. U Edenning ulug'vorliklari bilan o'ralgan bo'lib, har kuni samoviy mavjudotlar bilan muloqotda edi. Iso Shayton bilan olishish uchun sahroga kirganida esa bunday emas edi. To'rt ming yil davomida inson zoti jismoniy quvvatda, aqliy salohiyatda va axloqiy qadrdan pasayib borgan edi; Masih esa tanazzulga yuz tutgan insoniyatning ojizliklarini O'z zimmasiga oldi. Faqat shu yo'l bilan U insonni uning tahqirlanishining eng tuban qo'ridan qutqara olardi."

“Ko‘pchilik Masihning vasvasa tomonidan yengilishi mumkin bo‘lmagan, deb da’vo qiladi. Unda U Odam Atoning o‘rniga qo‘yilishi mumkin bo‘lmas edi; U Odam Ato qo‘lga kirita olmagan g‘alabani qo‘lga kirita olmagan bo‘lur edi. Agar bizda qaysidir ma’noda Masih duch kelganidan ham og‘irroq kurash bo‘lsa, unda U bizga yordam bera olmagan bo‘lur edi. Ammo Najotkorimiz insoniyatni, uning barcha ojizliklari bilan, O‘z zimmasiga oldi. U vasvasaga yon berish imkoniyati mavjud bo‘lgan holda inson tabiatini oldi. Biz ko‘taradigan hech narsa yo‘qki, U uni boshidan kechirmagan bo‘lsin.

“Masih bilan, xuddi Adandagi muqaddas juftlikda bo‘lgani kabi, ishtaha birinchi buyuk vasvasaning asosi bo‘ldi. Vayronalik aynan qayerda boshlangan bo‘lsa, najotimiz ishi ham o‘sha yerdan boshlanishi kerak. Odam ishtahaga berilish orqali qulagan bo‘lsa, Masih ishtahani inkor etish orqali g‘alaba qozonishi lozim. ‘U qirq kun va qirq kecha ro‘za tutgach, so‘ng och qoldi. Vasvasachi Uning oldiga kelib dedi: Agar Sen Xudoning O‘g‘li bo‘lsang, ayt, bu toshlar nonga aylansin. Ammo U javob berib dedi: Yozilganki, Inson faqat non bilan emas, balki Xudoning og‘zidan chiqadigan har bir so‘z bilan yashaydi.’”

“Odamning zamonidan Masihning zamonigacha nafsni erkalatish ishtaha va ehtirolarning qudratini shunchalik oshirdiki, ular deyarli cheksiz hukmronlikka ega bo‘lib qoldi. Shu tariqa insonlar tubanlashib, xastalanib ketdilar va o‘z kuchlari bilan yengishlari ular uchun imkonsiz edi. Inson manfaatini ko‘zlab, Masih eng qattiq sinovga bardosh berib g‘alaba qozondi. Biz uchun U ochlikdan ham, o‘limdan ham kuchliroq bo‘lgan o‘zini tiyishni namoyon etdi. Va bu birinchi g‘alabaga zulmat kuchlari bilan bo‘ladigan barcha kurashlarimizga daxldor bo‘lgan boshqa masalalar ham kirgan edi.” The Desire of Ages, 117.